

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoretyczne podstawy kształcenia, PG_00148825						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Dydaktyki i Andragogiki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Kamila Stępień-Rejszel				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	1.Wprowadzenie studentów do podstawowych pojęć teorii kształcenia. 2. Prezentacja współczesnych społecznych, politycznych i kulturowych kontekstów funkcjonowania edukacji. 3. Dostarczenie podstawowych narzędzi konceptualnych do konstruowania oraz modyfikowania własnej praktyki edukacyjnej i podejmowania refleksji nad swoim działaniem						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W02] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę pedagogiki w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami i dziedzinami naukowymi	[K_W02] Studentka/ Student zna i rozumie związek pomiędzy podstawowymi teoriami kształcenia a różnymi koncepcjami psychologicznymi, socjologicznymi i filozoficznymi	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_U02] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu formułowania i rozwiązywania problemów edukacyjnych	[K_U02] Studentka/ Student potrafi: - [C.U1.] zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; - [C.U2.] zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; - [C.U3.] dobrać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; - [C.U4.] wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; - [C.U6.] dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej; - dokonać krytycznej analizy danego problemu pedagogicznego z użyciem profesjonalnych pojęć z zakresu teorii kształcenia.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W13] zna różne subdyscypliny pedagogiki, charakterystyczną dla nich terminologię, teorię i metodykę	[K_W13] Studentka/ Student zna i rozumie podstawowe terminy, pojęcia i koncepty teorii kształcenia, zwłaszcza zna i rozumie [C.W3.] współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów, a także [C.W4.] zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W01] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin i dziedzin naukowych	[K_W01] Studentka/ Student zna i rozumie [C.W1.] usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych; zna i rozumie podstawowe pojęcia teorii kształcenia, potrafi wskazać i opisać kontekstowe uwarunkowania związanych z nią dyskursów i koncepcji oraz ich praktyczne implikacje na gruncie edukacji	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[PEDL3_W09] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania; treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych (w tym zasobów internetowych, wspomagających prowadzenie zajęć z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów)</td><td>[K_W09] Studentka/ Student zna i rozumie podstawowe teorie dotyczące związków procesów uczenia się i nauczania oraz rozumie różnorodne uwarunkowania tego związku; zna i rozumie [C.W2.] zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; zna i rozumie [C.W5.] konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; a także [C.W6.] sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.</td><td>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[PEDL3_W09] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania; treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych (w tym zasobów internetowych, wspomagających prowadzenie zajęć z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów)	[K_W09] Studentka/ Student zna i rozumie podstawowe teorie dotyczące związków procesów uczenia się i nauczania oraz rozumie różnorodne uwarunkowania tego związku; zna i rozumie [C.W2.] zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; zna i rozumie [C.W5.] konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; a także [C.W6.] sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu							
[PEDL3_W09] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania; treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych (w tym zasobów internetowych, wspomagających prowadzenie zajęć z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów)	[K_W09] Studentka/ Student zna i rozumie podstawowe teorie dotyczące związków procesów uczenia się i nauczania oraz rozumie różnorodne uwarunkowania tego związku; zna i rozumie [C.W2.] zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; zna i rozumie [C.W5.] konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; a także [C.W6.] sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny							
Treści przedmiotu	1. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe 2. Podstawowe pojęcia (edukacja, wychowanie, socjalizacja, kształcenia, uczenie się, nauczanie) 3. Formy organizacyjne procesu nauczanie-uczenie się 4. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne 5. Poznawanie uczniów i motywacja- organizacja procesów dydaktycznych. 6. Rola szkoły w społeczeństwie i państwie 7. Podstawowe odmiany myślenia o kształceniu (teorie: behawiorystyczne, konserwatywno-transmisyjne, romantyczno-liberalne, pragmatyczne, progresywistyczno-konstruktywistyczne, radykalno-emancypacyjne, neoliberalne) 8. Główne problemy reformowania polskiego systemu dydaktycznego. 9.								
Wymagania wstępne i dodatkowe									
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>egzamin</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	egzamin	51.0%	100.0%		
	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej						
egzamin	51.0%	100.0%							

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bereźnicki F., Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli, Kraków 2015 Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, Kraków 2011 Kruszewski K.,(red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Warszawa 2013 Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Kraków 2012
	Uzupełniająca lista lektur	Arends R. I., Uczymy się nauczać, WSiP, Warszawa 1995 Fernstermacher G. D., Soltis J. F., Style nauczania, WSiP, Warszawa 2000 Okoń W., Dziesięć szkół alternatywnych, Warszawa 1999, WSiP Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2003 Silberman M., Uczymy się uczyć, Gdańsk 2005 Klus-Stańska D., Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce, PWN, Warszawa 2018
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.